

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Utbildningsplan

Dnr: 2021/849

Samhällsplanerarprogrammet
– projektledning och planering för hållbara livsmiljöer

Programkod:	SGSAM
Programmets benämning:	Samhällsplanerarprogrammet Spatial och Social planning programme
Högskolepoäng/ECTS:	180
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2021-10-28 att gälla studenter antagna från och med ht 2022.
Undervisningsspråk:	Svenska
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Examenskategori:	Generell examen
Behörighetskrav	Grundläggande behörighet samt Samhällskunskap 1b eller 1a1 + 1a2 eller Samhällskunskap A samt Engelska 6/B. För valfria kurser inom ramen för programmet kan andra behörighetskrav gälla.

Inledning

Samhällsplanerarprogrammet är en utbildning inom det samhällsvetenskapliga området. Programmet tar sin utgångspunkt från de samhällsvetenskapliga huvudområdena kulturgeografi, statsvetenskap och sociologi. Studenten ges därmed möjlighet till examen i ett av dessa ämnen. Inom ramen för programmet finns även bredare mångvetenskapliga aspekter tillgodosedda. Med detta upplägg ges såväl en bred som en fördjupad kunskap för arbete inriktad på olika planeringsrelaterade verksamheter inom privat och offentlig sektor. Genom utbildningen tillägnar sig studenten kunskaper kring olika verksamheter inom samhällsplaneringsfältet samt hur man arbetar inom dessa fält. Studenten förbereds för rollen som samhällsplanerare och projektledare. Exempel på områden som fokuseras i utbildningen är hur samhällsplanering kan vara en viktig kraft i lokal och regional utveckling, samhällets utveckling och genomförande av planeringsinriktade aktiviteter, samt organisering och ledning

av dessa. Olika sätt att förstå och arbeta med hållbarhet och omställning genomsyrar utbildningen, till exempel hur medborgar- och maktperspektiv kan påverka demokrati- och samhällsprocesser samt hur planering för klimatanpassning och hållbara livsmiljöer kan utvecklas.

Utbildningens mål

Utbildningens mål utgörs dels av de nationella mål som ska uppnås för en kandidatexamen, dels av de lokala mål som finns för programmet.

Nationella mål

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten:

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten:

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att genomföra ett självständigt arbete inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten:

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Lokala mål

För kandidatexamen ska studenten kunna:

- hitta kreativa lösningar ur olika hållbarhetsperspektiv inom samhällsplanering,
- visa kunskap om mångfaldsperspektivs relevans för samhällsplanering så som genusvetenskapliga analytiska begrepp och förklaringsmodeller
- redogöra för utvecklings- och planeringsfrågors förutsättningar och sammanhang från lokalt till regionalt- och bredare internationellt perspektiv, samt relaterat till relevanta praktiker
- redogöra för samhällsplaneringens roll i utvecklingen av ett socialt, kulturellt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart samhälle.

Utbildningens upplägg

Utbildningen utgår från ett samhällsvetenskapligt perspektiv med integrering av sociala, ekonomiska, ekologiska och fysiska aspekter på samhällsplanering. För att spegla arbets sättet på den arbetsmarknad studenterna utbildas mot läggs det vikt vid projektledningsarbete, arbete och ledning i grupp, kritisk reflektion och analys. Studierna sker på helfart under tre år. Inom ramen för utbildningen finns dels möjlighet till kontakter inom det kommande arbetsfältet genom examens- och projektarbeten, dels möjligheter till utlandsstudier eller praktik under främst den valfria terminen. Studieformerna är skiftande och består av föreläsningar, seminarier, laborationer, exkursioner samt självständiga arbeten. Exkursioner kan medföra en viss kostnad för studenten. Vid sidan av dessa moment sker även

gästföreläsningar, företrädesvis av representanter från samhällsplaneringsområdet då dessa utgör en viktig förankring till och kontakt med det kommande arbetslivet. Examination sker i form av skriftliga tentamina samt inlämnings- och seminarieuppgifter och laborationer, enskilt och i grupp.

Under första och andra terminen läses grundkurser i samhällsplanering utifrån disciplinerna kulturgeografi, sociologi och statsvetenskap. Under den tredje terminen väljer studenterna fördjupning inom någon av de tre disciplinerna, vilket avgör fortsatt inriktning på studierna. Under termin fyra läses kurser inom organisation, grupprocesser och projektledning, GIS (Geografiska informationssystem) samt lokal och regional klimatanpassning. Under den femte, valfria terminen kan studenten välja mellan utlandsstudier, praktik eller kurser. Den rekommenderade studiegången för programmet avslutas med en sjätte termin med fördjupade studier i något av huvudområdena kulturgeografi, sociologi eller statsvetenskap där också ett examensarbete omfattande 15 högskolepoäng ingår. En metodstrimma är integrerad i alla programmets kurser, men studenterna läser också ämnesspecifika metodkurser på termin tre och sex.

Utbildningens innehåll

Programmets studiegång. Observera att de i programmet ingående kurserna kan ha andra namn samt ges i en annan följd än vad som anges här.

Termin 1

Samhällsplanering I: Introduktion, 7,5 hp

I kursen ges en introduktion till samhällsplaneringens idéhistoria, planeringsverksamhetens utveckling i Sverige, olika hållbarhetsperspektiv samt lagar och förordningar som reglerar planering. Studenten introduceras också i rollen som samhällsplanerare samt i att kunna relatera till olika perspektiv på planering. Kursen ger också en introduktion till kunskapsteori och forskningsetik.

Samhällsplaneringens geografiska kontext: Platsen som livsmiljö, 7,5 hp

I kursen introduceras kulturgeografisk teoribildning och forskning utifrån plats-begreppet. Platsen som livsmiljö diskuteras utifrån begrepp som place-making, platsidentitet, hemkänsla, tillhörighet och trygghet. Genus- och mångfaldsperspektiv integreras för förståelsen av upplevelsen av platser och hur hållbara livsmiljöer på olika plan kan skapas. I kursen ges också en introduktion till platsanalys och observation.

Samhällsplanerarens politiska ram, 7,5 hp

I kursen introduceras och utvecklas de politiska perspektiven på samhällsplanering. Den politiska kontexten behandlas med avseende på samhällsplanerarens roll. Förståelse för rollfördelningen mellan politiker och tjänstepersoner vilket ger villkoren för att arbeta i en politiskt styrd organisation löper som ett tema genom kursen. I kursen ges också en introduktion till fallstudie som metod.

Samhällsplanerarens sociologiska kontext I, 7,5 hp

I kursen introduceras sociologiska teorier om relationer mellan individen, olika grupper och samhället. Viss tonvikt läggs vid frågor om sen- och postmodernitet, och deras relation till samhällsplaneringens förutsättningar. I kursen ges en introduktion till kvantitativ datainsamling.

Termin 2

Samhällsplaneringens rumsliga och geografiska processer, 7,5 hp

I kursen behandlas rumsliga processers betydelse för att förstå samhällsplaneringen utifrån frågor om globalisering, mobilitet och demografi. Skillnader och relationer mellan stad och land diskuteras, liksom grundläggande förutsättningar vad gäller geopolitik, ojämlikhet och segregation i relation till frågor om stadsplanering, vardagsliv och planering för ökad rättvisa. I kursen ingår övningar i kvantitativ analys och tolkning.

Samhällsplanering som en demokratisk process, 7,5 hp

Kursen problematiserar samhällsplaneringens grundförutsättningar i en västerländsk demokratisk kontext. Under kursen fördjupas kunskaperna om samhällsplanering som demokratisk policyprocess och förklaringar till dess olika aspekter som utformning och genomförande utforskas med hjälp av policyprocessteorier. Studenten får genomföra en dokument/policyanalys.

Samhällsplanerarens sociologiska kontext II, 7,5 hp

Frågor om globalisering och kategorisering fördjupar studentens sociologiska förståelse för samhällsplaneringens förutsättningar. Perspektiv på förändrade relationer mellan det globala och det lokala presenteras. Kursen berör också samhällsprocesser och kategorisering där genus, etnicitet, ålder eller annan diskrimineringsgrund lyfts fram. Studenten övas i skriftlig och muntlig presentationsteknik.

Samhällsplanering II, 7,5 hp

Kursen tar upp handfasta frågor kring samhällsplaneringens olika dimensioner. Exempel tas från konkreta samhällsbyggnadsprojekt på olika nivåer och ger en fördjupning i planeringsteori och samhällsplaneringens lagreglerade verksamhet. Planeringens sociala aspekter diskuteras genom fokus på medborgarinflytande och universell utformning, och i detta läggs särskild uppmärksamhet vid jämställdhets-, mångfalds- och tillgänglighetsfrågor. Under kursen berörs också olika metoder och hjälpmedel vid planering så som skissteknik och dataprogram för kartframställning.

Termin 3: Valbar fördjupning

Termin tre innebär en hel termins fördjupning (30 hp) inom ett av de tre huvudområdena, och utgör på det viset en specialisering. Studenten väljer själv vilket av de tre huvudområdena den vill fördjupa sig i.

Kulturgeografisk fördjupning (30hp):*Landskapet som fysisk-, upplevd- och levd miljö, 7,5 hp*

I kursen behandlas landskapsbegreppet utifrån olika rumsliga skalor och perspektiv, så som stadslandskap, kulturlandskap, vardagslandskap, digitala landskap, med flera. Kursen innebär en fördjupning i kulturgeografins centrala begrepp, teorier och analysmetoder utifrån de förståelser för plats och rum som introducerats i tidigare kurser. Fokus i kursen ligger på människors formande och förståelse av platser och landskap och växlande principer och idéer för att bygga hållbara livsmiljöer.

Regionala utvecklingsprocesser och regionalpolitik, 7,5 hp

Kursen utgår från regionen, som en allt viktigare rumslighet och politisk och administrativ nivå. Regionernas betydelse och ökade ansvar för planering av hållbar utveckling betonas. Vidare studeras de effekter som regionalpolitiken fått på olika typer av platser. I det sammanhanget kommer också utvärderingsmetodik att behandlas.

Samhällsvetenskaplig metod och uppsats, 15 hp

Genom denna kurs förvärvar studenten grundläggande förståelse för samhällsvetenskapliga idétraditioner och forskningsprocessens olika delar. Kursen innehåller också övning i olika metoder för insamling och bearbetning av data och olika urvalskriterier som föregår själva datainsamlingen. I kursen ingår ett vetenskapligt arbete.

Sociologisk fördjupning (30hp):*Sociologi II, 30 hp (bestående av fyra delkurser)*

Kategorisering, normalitet och makt, (7,5 hp)

Delkursen fokuserar samhället och samhällsprocesser ur till exempel genus-, etnicitets- och klassperspektiv. Frågor som rör konstruktioner av kategorier, normalitet och avvikelse behandlas, liksom maktaspekter som finns inbäddade i dessa konstruktioner.

Sociologisk teori och social förändring, (7,5 hp)

Sociologin har under mer än hundra år bidragit till den samhällsvetenskapliga förståelsen för det moderna samhället och social förändring, inte minst genom utvecklingen av sociologisk teori. På kursen lär sig studenten att beskriva klassiska och moderna sociologiska teoretiker och idétraditioner och deras kontext. Studenten får också diskutera klassikernas inflytande på senare teoribildning, samt deras nutida relevans.

Att samla in och bearbeta information om samhället, (7,5 hp)

I delkursen vidareutvecklas och fördjupas kunskaperna i såväl kvantitativa som kvalitativa sociologiska metoder. Studenten konstruerar teoretiskt grundade instrument för datainsamling, till exempel intervjuguide, och arbetar med kodning, jämförelser och sortering av kvalitativa data. Datainsamling med andra metoder, såsom enkät eller observation behandlas liksom bivariat och multivariat analys av kvantitativa data.

Samhällsvetenskaplig metod och uppsats, (7,5 hp)

I delkursen genomför studenten en mindre sociologisk studie. Studenten provar även att kritiskt granska texter genom deltagande i uppsattsseminarium med opposition.

Statsvetenskaplig fördjupning (30hp):

Statsvetenskap II, 30 hp (bestående av tre delkurser)

Internationella relationer (7,5 hp)

Delkursen utgår från en värld karaktäriserad av globalisering, digitalisering och globala mönster av samarbete och konflikt. Globaliseringens kännetecken och effekter belyses liksom bejakande av, och motstånd mot, globalisering. Fenomen som särskilt uppmärksammas är globaliseringens effekter på nationalstaters förmåga att agera, relationer mellan internationella aktörer och aktörers syn på varandra, till exempel i form av nationalism, europeisering eller universalism. Delkursen behandlar vidare olika försök att hantera globaliseringens utmaningar. Governance-begreppet är här centralt. Fokus ligger empiriskt och teoretiskt på hur olika politiska beslutsnivåer hanterar globalisering och hur integrationsprocesser utmanar den traditionella uppdelningen av nationell och internationell politik.

Välfärdsstatens reformering, (7,5 hp)

Delkursen utgår från ett historiskt komparativt perspektiv, där den offentliga sektorns förändring och reformering, sett i ljuset av ekonomiska, sociala och politiska processer, sätts i centrum. Fokus ligger på Sverige, men jämförelser görs även med andra länder. Olika välfärdsmodeller jämförs. Delkursen belyser de idéer och reformer som är vägledande och påverkar utformningen av den samtida offentliga förvaltningen. Den kommunala och den regionala förvaltningsnivån studeras särskilt. Governancebegreppet utvecklas vidare utifrån ett lokalt perspektiv. Vidare problematiseras dagens förvaltningspolitiska trender utifrån ett nyinstitutionellt, demokrati-, och ett genusperspektiv.

Metod, analys och självständigt arbete, (15 hp)

Delkurs 3 genomförs i tre moment: Teori och statsvetenskapliga forskningsfält, Metod och datainsamling, samt Självständigt arbete. I delkursen tränas elementära grunder i vetenskaplig utredningsmetodik och vetenskapligt förhållningssätt. Därvid studeras framförallt undersökningsdesign och metoder för datainsamling och dataanalys. Dessutom introduceras olika vetenskapsteoretiska synsätt på kännetecken hos god vetenskaplig metod. Delkursen syftar till att utveckla grundläggande färdigheter i självständigt forsknings- och utredningsarbete. Därvid genomförs en undersökningsuppgift, som presenteras i form av ett självständigt arbete.

Termin 4***Organisation, grupprocesser och projektledning, 7,5 hp***

Kursen tar sin utgångspunkt i teorier om organisering och organisatoriskt beteende samt projektledningsmetodik, både praktiskt och teoretiskt. Inom kursen behandlas grundläggande organisationsteori, teorier och metoder för ledarskap, grupprocesser och konflikthantering. Speciellt betonas att arbeta i och leda projekt. Utifrån kursens praktiska övningar utvecklar

studenten sin förmåga att utifrån forskning och teori om ledning och grupper förstå och leda projekt.

GIS som verktyg för samhällsplanering, 15 hp

Kursen ger en allmän introduktion till området Geografisk InformationsTeknik (GIT) och användning av Geografiska InformationsSystem (GIS). Under kursen behandlas bland annat hur verkligheten kan representeras i digital form i ett GIS, samt hur data samlas in och görs tillgänglig. Kursens innehåll bygger på att teori och praktik varvas i form av litteraturstudier och praktiska övningar. I kursen ges kunskap om hur man använder GIS, digitala kartor, standarder i GIS etc. I ett särskilt projektarbete tillämpar studenten sina metodkunskaper och applicerar GIS på andra perspektiv.

Klimatanpassning i samhället, 7,5 hp

Kursen ger en introduktion till klimatförändringens orsaker och effekter regionalt, nationellt och globalt. Vidare diskuteras konsekvenser av klimatförändringar, liksom åtgärder, strategier och utmaningar för klimatanpassning genom samhällsplanering på lokal och regional nivå. I kursen studeras och analyseras risk- och sårbarhetsanalyser.

Termin 5

Fri termin, 30 hp

Den femte terminen kan antingen ägnas åt praktik/verksamhetsförlagd utbildning (VFU) eller valfria kurser vid Karlstads universitet eller annat svenskt eller utländskt universitet.

Termin 6

Fördjupningskurs, 30 hp

Den avslutande terminen innehåller fördjupning i kulturgeografi, statsvetenskap eller sociologi med fokus på samhällsplanering, vilket innebär att halva terminen ägnas åt teori- och metodkurser och resterande tid åt ett självständigt arbete (15 hp) inom samhällsplaneringsområdet.

Examensbenämning

Filosofie kandidatexamen

Huvudområde: Kulturgeografi eller Statsvetenskap eller Sociologi

Degree of Bachelor of Social Science

Major: Human Geography or Political Science or Sociology

Tillgodoräknande av kurs

Student äger enligt högskoleförordningen kap 6 §§6-8 efter provning rätt att tillgodo-räkna sig tidigare studier.

Övrigt

Regler för grundutbildningen vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Närvaro

Obligatoriska moment förekommer i form av seminarier, laborationer och exkursioner. För närmare information om kraven på obligatoriska moment och deras omfattning, se respektive kursplan.

Tidigare versioner av utbildningsplanen är fastställda:

2008-12-10, dnr FAK3 2008/337, att gälla från och med ht 2009

2009-10-01, dnr FAK3 2009/276, att gälla från och med ht2010

2011-08-25, utbildningsnämndsbeslut, att gälla från och med ht2010

2012-01-26, utbildningsnämndsbeslut, att gälla från och med ht2012

2014-03-14, dnr HS 2014/182, att gälla från och med ht2014

2016-02-03, dnr HS 2016/83, att gälla från och med ht2016

2016-12-16, dnr HS 2016/835, att gälla från och med ht2017

2020-03-04, dnr HS 2019/1106, att gälla från och med ht 2020